

82

'GEZELLIG!' Op pad met Kleintje Pils

Dweilorkest Klein-

tje Pils weet bij elke schaatswedstrijd met zijn inhaakmuziek het supportersvuur te ontsteken. Alleen op het NK Sprint was het moeilijk. "Tja, dagjesmensen, hè..."



YASMIN HARGREAVES



Kiosk



Mijn bladen



Cover



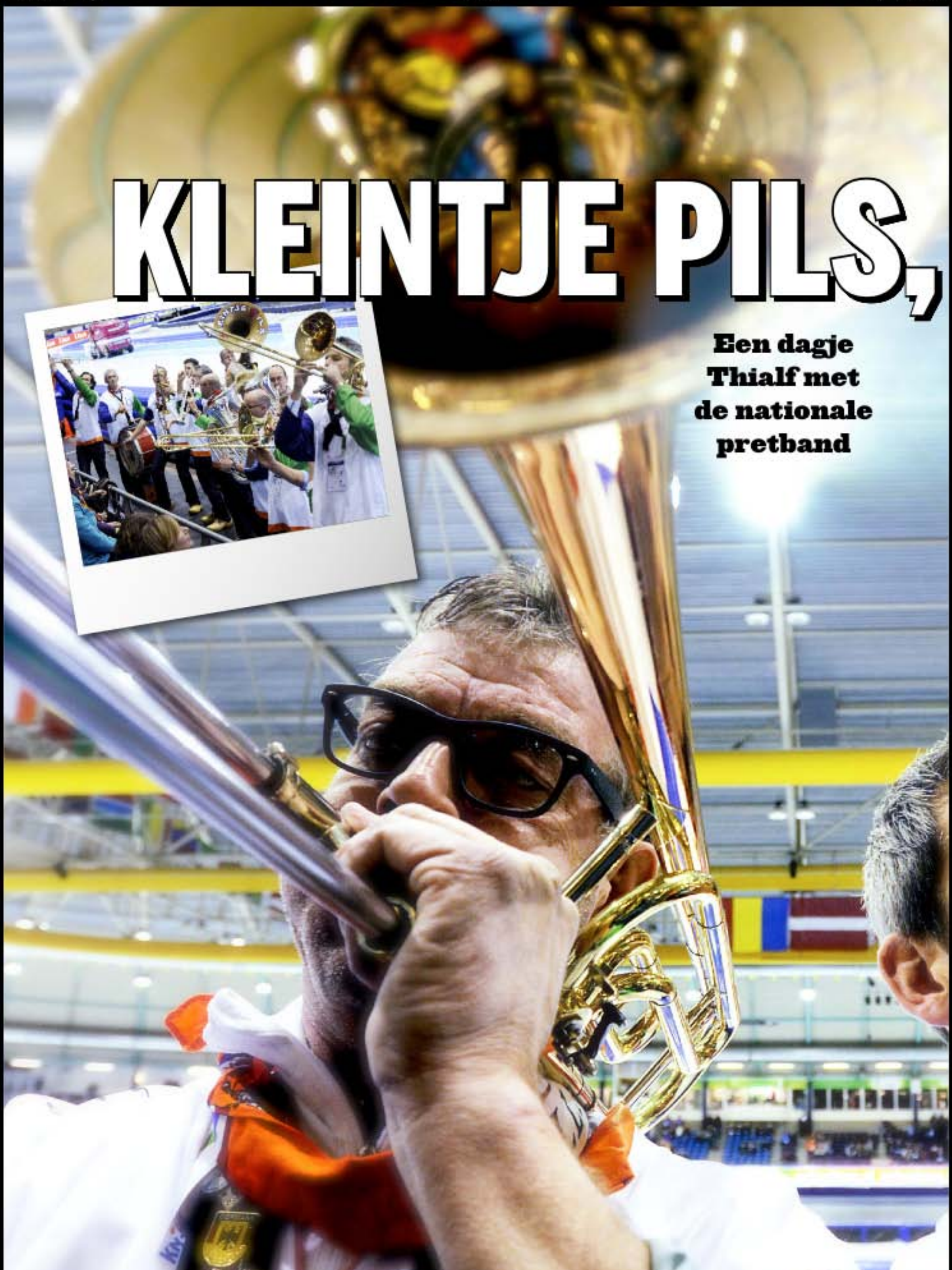
Inhoud



Help

KLEINTJE PILS,

**Een dagje
Thialf met
de nationale
pretband**



DOLLE PRET

Van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts. En van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts, van voor naar achter van links naar rechts.

TEKST JOCHEM DAVIDSE FOTO'S YASHIN HARGREAVES



We komen je wel even ophalen," zei Ruud door de telefoon. Ik geloofde mijn oren niet. Ze kwamen me ophalen! Een bus vol grootheden. Een bus vol wereldsterren. De chauffeur van de touringcar zou wel even langs het station rijden. "Gezellig!" zei Ruud. Kom daar maar eens om bij pak 'm beet U2, de Rolling Stones of een ander muzikaal gezelschap van wereldfaam. Want dat is het. Ze speelden in het verleden voor een uitverkocht Wembley. In Rome traden ze op voor de paus. En Gods toezichthouder zag dat het goed was. Net als Willem en Máxima bij hun huwelijk. In Japan werden ze zelfs op straat herkend. Niet alleen vanwege de muziek, ook vanwege de reclame waarin zij op de Japanse tv ooit een of ander soepje aanprezen. Daarna speelden ze bij verschillende WK's en EK's voetbal. Britse autoriteiten dachten in 1996 nog even dat ze de oplossing voor het beruchte supportersgeweld eindelijk gevonden hadden toen ze Schotse en Engelse hooligans gebroederlijk hand in hand zagen hossen. In eigen land werden ze geridderd en mogen zichzelf dus koninklijk noemen. Anderen noe-

men hen cultureel erfgoed. Ze speelden bij de Tour de France. Bij een hele serie Olympische Spelen. CNN maakte een uitgebreid nieuwsitem over hen. Ze speelden in Paramaribo, in Seoul, in Moskou, in Vancouver, in Brazilië, in Indonesië en in New York... En toch altijd zo lekker gewoon gebleven. Even een Panorama-journalist oppikken bij het station van Sassenheim. "Gezellig!"

MEEST BEROEMDE DWEILORKEST

In Japan werden ze herkend, maar eerlijk is eerlijk: zelf zou ik Nico Knook niet herkennen wanneer ik hem op straat tegenkwam. Of Jan van der Hulst. Of Roy van Dorssen. Voor Johan Versluijs geldt precies hetzelfde. Ik zou hem straal voorbij lopen. Ook al hing zijn sousafoon om zijn nek. Wanneer de touringcar pal voor mijn neus stopt, herken ik zelfs de voorman van de band niet die met uitgestoken hand op mij afstapt. Het is Ruud Bakker (53), al decennia lang de drijvende kracht achter het meest beroemde dweilorkest ter wereld: Kleintje Pils. Evangelisten van de Nederlandse gezelligheid. Hoempapa all over the world. Maar hun chronisch vrolijke

klanken zijn natuurlijk het meest verweven met de schaatsport. Schaatsen zonder Kleintje Pils is gewoon rondjes rijden. Schaatsen met Kleintje Pils is een feest van voor naar achter en van links naar rechts. Zelfs veel schaatsers vinden dat. Ruud heeft in het verleden regelmatig mailtjes en sms-berichten ontvangen van bekende schaatsers die op sfeerloze ijsbanen in verre buitenlanden hun rondjes reden. De zorgvuldig bewaarde mailtjes van onder anderen Erben Wennemars en Gianni Romme op Ruuds laptop bewijzen het: 'Hé Ruud, waar zijn jullie nou man?!'

Vandaag wordt er geschaatst om de

'ALS ZE HET NUMMER NIET KENNEN, KUN JE ALS PRETBAND WEL INPAKKEN'

Nederlandse sprinttitels. Terwijl de touringcar met de veertien bandleden vanuit uitvalsbasis Sassenheim koers zet richting Thialf Heerenveen – en de sfeer aan boord mij sterk doet denken aan die van mijn vroegere schoolreisjes naar Duinrell, inclusief cola en stroopwafels – haalt bandleider Ruud herinneringen op. In 1985 ging de reis ook naar het hoge noorden. Toen nog met een rammelende stoet oude auto's. Op de bonnefooi reisde de pretband Kleintje Pils – het woord 'hoempapa' horen ze niet graag – samengesteld uit de Sassenheimse fanfare Adest Musica ('Er zit muziek in!') met hun toeters en trommels op schoot af naar Friesland. Elfstedentocht! Naarmate de reis vorderde, stuitten ze steeds vaker op wegafzettingen en boos gebarende verkeersregelaars. Hobbelen over bevroren akkers belandden zij uiteindelijk toch nog midden in de Elfstedenkoorts bij het beroemde bruggetje van Bartlehiem, pal naast een cameraploeg van de NOS. De beelden van Kleintje Pils, met om hen heen duizenden hossende schaatsfans, gingen de hele wereld over.

Aanvoerder Ruud Bakker (in het oranje) vuurt zijn troepen aan.





Kleintje Pils blaast uit.

'DAAR HEB JE DE GEZELLIGHEID!'

Tegenwoordig gaat het niet meer op de bonnefooi, maar vaker op uitnodiging van organisatiecomités, ambassades, sportbonden en sponsors. De vrijbuiters van toen zijn nu makelaar, leraar, bankdirecteur, jurist of timmerman. Maar ze zijn nog altijd vrienden, ze zijn nog altijd Kleintje Pils en ze zijn nog altijd liefhebbers. De onkosten worden vergoed, maar verdiend wordt er geen cent. Het gaat om de muziek. Het gaat om de sfeer. "Kijk, daar heb je de gezelligheid!" roept de parkeerwachter wanneer we bij Thialf de bus uitstappen. Hij staat alvast met de handen in de lucht, alsof hij nu al snakt naar een medeiner. Vooral bandleider Ruud wordt aan alle kanten aangesproken en aangeklampt. Zijn gezicht doet mij vooral denken aan dat van Huub Stapel, maar in schaatsland is zijn roem vele malen groter dan die van de acteur. Sven Kramer is waarschijnlijk de bekendste, maar ik heb sterk de indruk dat daarna toch echt Ruud Bakker komt. Begeleid door een schouderkloppjessalvo van Thialf-mensen baant Kleintje Pils zich een weg richting kleedkamer. "Zie je wel, daar was ik al bang voor. En vooral dagjesmensen zo te zien..."

Ruud en zijn broer Gerard steken hun hoofd door een deuropening langs de ijsbaan. Alvast even spieken. Nog een dik halfuur, dan worden de eerste deelnemers aan het NK Sprint 2012 door de starter op weg geschoten, maar nu is al duidelijk dat dat niet zal gebeuren in een bomvol en kolkend Thialf. De meeste mensen hebben zich verzameld op de tribunes langs de zuidbocht. De

westtribune kan er ook nog mee door, maar de rest van de zitplaatsen is bedroevend dun bevolkt. Het NK Sprint is voor schaatsliefhebbers duidelijk niet het meest aansprekende toernooi. "Geen Sven hè," zegt Ruud, "dat scheelt zo 1500 man." De broers trekken zich terug in de kleedkamer om de rest van Kleintje Pils in te lichten over de zware taak die voor hen ligt. Ik heb er geen >>

Eén van de uitblinkers.



verstand van, maar aan hun gezichten te zien is het in beweging krijgen van een verzameling dagjesmensen geen eenvoudige opgave. Terwijl de bandleden zich omkleden spreekt Ruud ze toe. Hij heeft in een onleesbaar handschrift wat liedjes op een kartonnetje gekrabbeld en zoekt nu bevestiging voor zijn gekozen tactiek. Terwijl ik meeluister en de veertien mannen daar zo zie zitten, in hun identieke outfits, schrijf ik in mijn notitieblok: 'Kleintje Pils is net een sportploeg.'

"Go to the start," roept Ruud in passend schaatsjargon. Om 14.52 uur – schaats-toernooien kennen een ijzeren tijdschema – stelt Kleintje Pils zich op voor de tribunes van de zuidbocht. Op klompen. Als de dweilmachines verschijnen wordt door de organisatie via een oortje het startsein gegeven. Tijd voor de gezelligheid. Ruud mept twee keer op zijn grote trom en het orkest barst los. Het openingsnummer is vaste prik. Het is afkomstig uit Verdi's opera *Aida*, maar schaatsfans kennen het beter als 'de Kleintje Pils Tune' (Ja-laaaaa-la-la-la-la-la-la-ja-la-la-laaaaaaa-la-la, ja-la-la-la... enz.) Zelf sta ik als een zoutzak naast de band. Ik ben niet zo'n hossier. Het

"En nu alle dagjesmensen tegelijk!"



publiek in de zuidbocht volgens mij ook niet. Kleintje Pils speelt met het grootst denkbare enthousiasme, maar veel meer dan het obligaat meeklappen van een paar uitzonderingen krijgen ze er niet voor terug. Pas als de Kleintje Pils Tune naadloos overgaat in *Het Kleine Café Aan De Haven*, komt er wat meer leven in de dagjesmensen en als ze bij de volgende kraker – *Heb Je Even Voor Mij* – zelf mogen meedoen ('oo-weee-ho!') is het verzet zelfs definitief gebroken. *Van Voor Naar Achter Van Links Naar Rechts* doet daarna precies wat het moet doen. De tribune in de zuidbocht is dan wel niet vol, het is er wel gezellig. Dolle pret zelfs. In amper tien minuten tijd rijgt Kleintje Pils zeker acht medeiners aan elkaar. Dan gaan we weer schaatsen.

VOOR ELK PUBLIEK EEN SLEUTEL

"Dagjesmensen," verzucht Ruud met een gezicht waarmee wielrenners leuke band zeggen. Het enthousiasme waarmee hij net op zijn trommel stond te slaan is even ver te zoeken. "Dit zijn niet de echte schaatsfans. Dit zijn dagjesmensen, dat zag ik meteen al. Geen

KLEINTJE PILS IS VOORAL GEZELLIG. ZELFS VOOR DAGJESMENSEN

rood-wit-blauw geschminkte gezichten, geen Oranje-overalls, geen Unox-mutsen... Je doet wat je kan, meer kun je niet doen." Zelf vond ik dat de dagjesmensen na een paar minuten leuk meededen, maar Ruud is er niet blij mee. Volgens hem moet het gelijk exploderen. Als het niet explodeert, is het hard werken. Maar ook dat moet je als pretband kunnen. Voor elk publiek is er een sleutel. Bij Japanners moet je bijvoorbeeld niet met een driekwartsmaat aankomen, onderwijst Ruud. Dat weet je. Daar kunnen ze niets mee. Dat moet vierkwarts, daar moet tempo in zitten. Nederlanders zijn vaak meer van het zwieren. Dat mag wat trager. Dat mag slepen. En ze moeten het deuntje kennen. Dat is overal ter wereld een absolute voorwaarde. Als ze het niet kennen, kun je als pretband wel inpakken. Een andere voorwaarde is dat je het met hart en ziel speelt. Dat doet Kleintje Pils onmiskenbaar. Vraag mij niet hoe je het doet, *Van Voor Naar Achter Van Links Naar Rechts* met hart en ziel spelen, maar ik heb het ze zojuist zien doen. Het kan. Maar ook dan is gezelligheid niet verzekerd. Kleintje Pils heeft een repertoire van honderden nummers die ze stuk voor stuk op commando uit het blote hoofd kunnen spelen, en je moet wel een leven lang onder een steen hebben gelegen wil je ze niet kennen, maar welke kies je dan in de korte tijd die de dweilpauze je gunt? Welk nummer is de sleutel? Nu leek dat Frans Bauers *Heb Je Even Voor Mij* te zijn, maar hoe kom je daar achter? "Tja, dat is het geheim," zegt Ruud raadselachtig en aanzienlijk vrolijker na zijn pretbandcollege. "En ervaring natuurlijk." In totaal speelt Kleintje Pils vijf sessies. Vijf keer zie ik het gebeuren. De ene keer duurt het iets langer dan de ande-

re keer, maar het gebeurt altijd. Kleintje Pils barst los en het publiek blijft zitten. Sommigen zelfs met de armen over elkaar en met een blik van 'mij krijg je zo gek niet'. En dan na een deuntje of twee – of het nu bij Sweet Caroline, bij Lang Zal Ze Leven, bij We Are The Champions, bij Schipper Mag Ik Overvaren, bij You'll Never Walk Alone of bij Meneer Kaktus is – staan ze weerloos lalala te zingen met een fonkeling in de ogen en met de handen in de lucht. Na afloop maakt Kleintje Pils nog een feestje van de huldiging van de nieuwe Nederlandse Kampioenen Sprint in het naast de schaatsbaan gelegen KPN Clubhuis. Margot Boer won bij de vrouwen, Stefan Groothuis bij de mannen. Het was spannend tot en met de allerlaatste rit. Maar het was vooral gezellig. Zelfs voor dagjesmensen. «



"GEZELLIG HÉ!?!"

GRAPPEN GRAAG!

Vanaf volgende week weer terug in Panorama: **de moppenrubriek!**

Elke week proberen we een actuele, prikkelende maar vooral grappige pagina samen te stellen. Bent u die lolbroek die verjaardagen opfleurt met altijd weer de allerlaatste mop? Hebt u het podium om uw grappen te etaleren nog niet gevonden? Dan is hier uw kans: mail uw grap naar reactie@panorama.nl of stuur 'm naar Panorama/Lachen met Laan, postbus 41009, 2130MK in Hoofddorp.



Cartoons of getekende grappen zijn niet de bedoeling, daar hebben we al twee kanjers voor (Willems Wereld en Gnoe). U krijgt voor uw grap geen vergoeding behalve bij plaatsing een vermelding op de pagina.

REACTIES GRAAG!

Halverwege 2011 is Panorama gestopt met de lezersrubriek **Hoogachtend**. Nou, dat hebben we geweten.

Niet alleen de reguliere reageerders (Bobby Eden-aanbidders, Slobbe, Van Wakeren, Kaarsgaren e.a.) waren teleurgesteld, ook lezers die niet geregeld hun hart luchtten misten de mogelijkheid om in contact te treden met de Panorama-redactie. *Hoogachtend* wordt dus weer in ere hersteld.

De rubriek *Ik & Mijn Ster* maakt plaats voor de nieuwe serie **IK & PANORAMA**, waarin u voortaan een foto van uzelf (of uw hond of uw...) met een Panorama kwijt kunt. Vermeld bij de foto het waar en waarom, stuur 'm op naar reactie@panorama.nl, zet er uw adresgegevens bij en u krijgt bij plaatsing een leuke attentie thuisgestuurd.

